Ч. 280 Середа 16 (28) грудня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Сесиї соймові. — Ситуация на Угорщині і справа поєдинку Банфі'го з Горанским. — Конфлікт Англії з Трансвальскою републикою.)

Завтра збирають ся сойми краєві на коротку сесию, на котрій мають залагодити що найважнійші справи а іменно провізорию буджетову. На сім засїданю будуть відчитані також власноручні письма цїсарскі до соймів з подякою на адресу преданности, висланї соймами з нагоди цїсарского ювилею. До галицкого сойму наспіла така подяка в язиках польскім і рускім. — Найбільше зацікавлене викликує ческий сойм, бо розходить ся о два важні питаня: в якім тонї буде держана відповідь цїсарска на адресу ческого сойму, чи радше, який буде зміст єї, а відтак яке становище займуть Німцї. З Праги доносять нинї, що на провінциї відбули ся в послїдних днях многі збори, на котрих ухвалено взятись до абстиненциї. Отже цікава річ, чи німецкі посли послухають сего голосу своїх виборцїв і схотять дїйстно виступити з сойму. Справа іменованя заступника ческого маршалка краєвого вже порішена: віденьска ґазета урядова оголосила іменоване Нїмця Войтїха Верунского.

Ситуация на Угорщинї не змінила ся. Поєдинок бар. Банфі'го з послом Гораньским, котрий був би може довершив цїлий заколот, не відбув ся; закінчив ся ориґінальнійше, як того можна було сподївати ся, бо протоколами обох сторін, котрі відмовили собі взаїмно сатисфакциї. Секунданти Гораньского заявили, що позаяк то справа полїтична, отже приймаючи поєдинок, не уважають єї залагодженою. На то відповіли секунданти Банфі'го, що таке поступоване не годить ся зі строгими понятями о чести, котрі постановляють, що поєдинок кінчить остаточно справу. На то знов відповіли секунданти Гораньского протоколом, в котрім заявляють, що в виду того они відмавляють сатисфакциї і уважають справу зі своєї сторони за залагоджену. Таким самим протоколом відповіли і секунданти Банфі'го.

Бюро Райтера доносить з Йоганнесбурга в Трансвальскій републицї, що бурский полїциян застрілив анґлійского горожанина Едґара. Полїциана що правда арештовано, але й зараз випущено на волю за кавциєю 200 фунтів штерлїнґів. З тої причини відбули ся численні збори Анґлїйцїв, котрі ухвалили вислати телєґраму до анґлїйскої королевої з просьбою о опіку против тиранії Бурів. По зборах прийшло до бійки межи Анґлїйцями а Бурами.

Новинки.

Львів дня 27-го грудня 1898.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пінїньский повернув з Грималова до Львова.

— **З Бучача** пишуть: В четвер дня 29-го н. ст. грудня с. р. відбуде ся в Бучачи в сали „Сокола“ торжественний вечер в память сотих роковин відродин рускої літератури з слїдуючою програмою: 1) Прольоґ. 2) Кантата, слова Шевченка, музика Кишакевича, виконає мішаний хор в супроводї фортепяна. 3) Відчит. 4) „Наталка Полтавка“, опера в 2 діях а 3 відслонах Ів. Котляревского, відограють сили аматорскі. — Початок точно о годині 7-ій вечером. Вступ: на крісло 1 зр., на салю 40 кр., для студентів вступ на салю 25 кр. — Чистий дохід призначений для товариства „Шкільна Поміч“ в Бучачи.

— **Замах на зелїзничий поїзд.** В Опаві на Шлеску викликав велику сензацию намірений замах на зелїзничий поїзд, котрим повертав новий президент краю гр. Тун-Гогенштайн з візити у кардинала Коппа в Вроцлаві. Коли поїзд наближав ся до стациї, спостеріг зворотничий, що шини закидані кількома дубовими порогами і старим зелїзом так високо, що поїзд мусїв би вискочити з шин. На щасте перешкоду усунено завчасу і до катастрофи не прийшло. Лише як зворотничий усував ту перешкоду, хтось ударив его каменем в голову. Полїция глядить за виновниками.

— **В Коростенку** увязнено аптикаря Ем. Досковского під закидом підпалу в тамошнім арештї. Він відвідував в арештї свого брата Тадея, котрого увязнено за убийство Ґурскої в Щавници і мав підложити під арештантску келію кусники лахів, полити нафтою і опісля підпалити. Огонь, що мав улекшити утечу Досковского, вчасно доглянено і угашено.

— **Любов з перешкодами.** В серпни с. р. прибув до Львова якийсь Юлїян Моцкевич з Росиї і в трех днях залюбив ся, осьвідчив ся і заручив ся з панною, але оженити ся не мав вже часу, бо дістав харч і кватиру в полїцийнім арештї. За що, він сам не знав, але полїциї видалось підозріним, що простий столяр, так розки...

2)

Нічна пригода Єфима Лукича.

(З росийского — А. Клюкина.)

(Дальше).

Слабий шелест доніс ся з постели. Щось живе рушало ся на ній під поморщеним покривалом. Соня почервоніла і кинулась туди, але прислухавши ся, зараз вернула ся на своє місце, промовивши немов би до себе:

— Спить....

— Що то? — спитав Єфим Лукич.

— Сеня.... братчик.

— Брат....чик?! — промовив протяжно. — Ще й братчик! Ось річ! скажиж ти менї ради Бога....

Але єї треба було розпитувати, сама-ж она не мала сил хоч як небудь ясно говорити. На питаня відповідала і Єфим Лукич дізнав ся о єї історії, історії дуже звичайній, що повтаряє ся з дня на день в ріжних закутках серед міскої бідноти. Смерть вітця, підпори і надії родини, недуга запрацьованої матери, що коштувала дуже богато, смерть єї і похорон, задля котрого прийшло ся продати послїдне, що давало средства до житя — т. є. машину до шитя, відтак нужда разом з маленьким братчиком і немилосердність людий, ось ті ступні, по котрих постепенно спускала ся бідна дівчина, поки не опинила ся на краю пропасти.

Єфим Лукич хмурно вислухав єї оповіданя і в его серци піднимав ся якийсь невсипний, непоборимий голос докорів, немов би то він був всьому тому винен або міг зробити ся виновником.

Скінчивши Соня, не розплакала ся як перше а мовчала, сидячи з сухими очима. Сльоз їй вже не стало, але високо піднимаюча ся грудь і нервово дрожачі губи сьвідчили о зворушеню, що ще не втихомирило ся та о обиді на тверду долю.

— Так, так! — повторив Єфим Лукич, торгаючи свою космату бороду. — Тверді серця у людий.... Не розбирають як і чому.... Стягне голодний булку — „злодій!“ кричимо, „бери его на полїцию!“ А він може перше заки украв, просив в сто місцях їсти, а нїхто не накормив.... Так, ми в то не входим і тому тілько неправди на сьвітї.

Соня здивовано прислухувала ся его бесїдї і він то замітив.

— Я тому кажу тобі то, аби ти знала, що в добрий час я тебе стрітив.... А перше і я не розбирав, був таким самим зьвірем як і всї.... Ну, та що о тім говорити. Тепер треба й подумати, як би тебе забезпечити. Робити можеш?

— Очевидно, можу — тихо відповіла Соня.

— І роботу дістанеш, як будеш мати машину?

— Дістану.

— Ну, то й чудесно! Значить, нема чого сумувати. Завтра пришлю тобі машину. Зарабляй і жий, Бог з тобою. А поки-що, на перший час, возьми ось трохи.... Заробиш, порахуємо ся; буде мало, ще дам, як зайду сюди.

Він положив на стіл десять рублів і підняв ся.

— А тепер прощай поки-що. Не годить ся менї сидїти з тобою в ночи.

Соня не могла прийти до себе від зачудованя. Ледве промовив послїдні слова, як дівчина горячо припала до его пухкої руки.

— Ось то вже не гарно! — замітив з невдоволенєм Єфим Лукич. — Я не сьвященик, аби менї цїлувати руки.

— То я за братчика — прошептала Соня і підняла на него свої ясні очи. В них знов стояли сльози, але цїле лице сьвітило ся усьміхом і Єфим Лукич зрозумів, що то не попередні сльози.

Він крякнув, але також не так як перше і чим скорше вийшов.

І дивне диво — Єфим Лукич почув незвичайну легкість на серци і всї его страхи щезли. В нїм повстало навіть довіре, що колиб нинї в ночи й лучив ся єму припадок, то він скінчить ся так само щасливо як і перше, що тепер то навіть імовірнїйше, бо розпочав річ, котрої не можна не скінчити і колиб она не була скінчена, то то було би дуже несправедливо.

Тому він сьміло увійшов до своєї спальнї.

Переходячи перед тим через кухню, де здорово хропіли два сплячі там робітники, він против свого звичаю, добродушно усьміхнув ся і подумав в голос:

— Ну й хроплять собі здорово! Як єрихоньскі труби трублять... Та їх не лише дзвінком а пушкою не розбудиш! — подумав без злоби і попередного гніву.

дає рублями. Чотири місяці розсилано депеші по Росиї, щоби довідатись щось близше о Моцкевичу. Тимчасом его любка часто невідувалась до него, кормила его і обоє розводили жалї над невинною карою. Аж сими днями наспіла вість до полїциї, що М. украв в Петербурзї 1.500 рублїв і утїк. Легко догадати ся кінця. Моцкевича взяли до судової вязниці, а его суджена переслала ним опікувати ся.

— Для спадщини. Сими днями відбуло ся в Амстердамі, в Голяндиї, цікаве вінчанє. Молодий, властитель гостинниці, аж майже до часу вінчаня, носив 23 роки жіночу одежу і цілий той час уважали его загально женщиною. Причина того дивного поступованя була така: Мав він дуже богату тїтку, котра перед двайцятьтрема лїтами записала цілий свій маєток его родичам, але під услівєм, що Провидїнє дасть їм дочку. Тимчасом на сьвіт прийшов син — отже не було иншої ради, лише зробити з него дочку. Тому перебрано его в жіночу одіж і цїлих двайцять і три роки син уходив в очах страшної тїтки за дівчину. Сего року тїтка померла, а рівночасно з тим фальшивм дївчина занедужала. В часї недуги доглядала еї одна з еї товаришок. Коли-ж недуга скінчила ся, дівчина-хлопець відкрила тайну свого роджеря і предложила руку і серце своїй подрузї.

— Американьскі зелїзниці. В поїздах, що курсують межи Новим Йорком а полуднем і заходом Сполучених Держав будуть заведені незадовго дивні новости. Именно в вагонах будуть устроєні з найбільшою вигодою театри. В таким театрі буде місць на 60 зрітелїв, а місто орхестри пиянїно, пістоль і флет. Представленя будуть складати ся з водевілїв, концертів і инших артистичних продукций, котрі будуть зачинатись о 10-ій годині рано і потягнуть ся з короткими перервами до півночи. На пів години перед кождим представленем служба буде роздавати в вагонових передїлах програми і продавати білєти тим, котрі не купили їх враз з білєтом їзди. В недїлю перед полуднем сцена замінить ся на престол з амвоном, а протестантскі духовні будуть правити богослуженє при музицї органів, уставлених на місци пиянїна.

— Злодії ошукали злодіїв. Англїйцї, се нарід вельми органїзаторский. Навіть злодії мають там свої товариства. Найпригіднїйшим місцем для їх органїзациї є, розуміє ся, місто Льондон. Одно таке злодїйске товариство в Льондонї довідало ся, що один богатий Англїєць виїздить з поважною сумою гроший шукати щастя при рулєтї в Монте-Карльо і вислало за ним двох своїх відпоручників, щоби его обікрали. Післанці удались до Монте Карльо і виконали свое порученє гладко, бо одного дня часописи рознесли вість, що такому а такому чужинцеви украдено 150 тисяч франків. Після статутів товариства мали злодії украдену суму доручити директорови спілки, а за свій чин були-б одержали відповідну нагороду. Але злочинці самі взяли для себе 40 тисяч, а решту доручили товариству. За такий поступок директор злодїйской ватаги порішив непослушних злочинців укарати. Одерж..вши решту гроший, він не тілько, що не дав їм вже нїчого, але в додатку виявив їх льондоньскій полїциї. Полїция, розуміє ся, сейчас арештувала обидвох злочинців, котрі з мести на директора шайки, виявили полїциї много цїкавих річий на ціле злодїйске товариство. Пронюхавши то члени злодїйского товариства, розбігли ся на всї вітри, так, що льондоньска полїция ще доси не попала на їх слїд.

Телеграми.

Відень 27 грудня. Похорон ґрафинї Тун відбув ся вчера по полудни. Тїло відвезено до Тїшина.

Триєст 27 грудня. В недїлю відбули ся збори в театрі „Політеама", на котрих запротестовано против основаня словіньскої ґімназиї в Пазинї. По зборах прийшло на улици до великої бійки і полїция арештувала кілька осіб.

Канеа 27 грудня. Адмірали чотирох держав европейских виїхали з Крети.

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістка.

— На продаж у Волоскім селї о 1 кільометер від Болехова єсть в добрім станї дім з 4 комнатами, кухнею і коморою і пів морґа города при домі за 700 зр. Дім побудований 18 літ тому назад, критий ґонтами і стоїть при цїсарскім гостинци; він може бути відповідний для ремісників: коваля, шевця, різника і т. п. і для господаря. Хто би хотїв купити згадану повисше реальпість, може зголосити ся до уряду громадского у Волоскім селї почта Болехів. Звертає ся увагу на то, що жид тої реальности купити не може.

— Радби подружити ся функціонар зелїзничий за декретом з річною платнею 400 зр., кавалер, літ 27, хорошої уроди з панною середного росту літ, від 18 до 24, умілою читати і писати, з посагом 500 зр. Просить о присланє фотоґрафії під адресою С. М. Станїславів дворець, poste restante. За найтїснїйшу тайну ручить.

Б. І. К. О.: Як прасувати ковнїри і біле взагалї? — Відповідь на се питанє подали ми в послїдних добрих радах. — **Писар в Кал.:** 1) По Вашій сторонї правда. Коли подорожні нанюхавшись рож, заснули твердо, то вже-ж не що иншого, лиш що той злодій, котрий їх обрабував, мусїв ті рожі чимсь таким скропити, що наводить сон на чоловіка. Міг то бути плин званий хльороформом, котрого лїкарї уживають звичайно до присипльованя недужих, на котрих роблять якусь операцию. Хльороформ має властивий собі запах, і хто его знає, може зараз по запаху пізнати. Але мало єсть таких людий, котрі на тім знають ся і тому того рода розбої вже не раз бували. Длятого добре єсть в дорозї від зовсїм незнакомих собі людий не приймати нїякого честованя, особливо же не пити з ними. Взагалї ті, що їдуть зелїзницями, а мають великі гроші при собі, повинні бути дуже осторожні і не давати ся затуманити поверховним видом, н. пр. паньским одїнєм ти не заводити з нїким широкої бесїди. Вашому товаришеви скажіть, що „тумана пустити" можна лиш тому хто сам „туман", значить ся, хто дасть ся зловити на масні слова та на поверховний вигляд, а часто і на нечувану зухвалість якогось дурисьвіта. Атже недавно було таке навіть і у нас, що якийсь дурисьвіт їздив перебраний за офіцира і обкрадав в поїздах на зелїзницях еплячих людий. — 2) Щоби бути принятим до уряду податкового треба

Щось нове проникало в его души, випихаючи собою неприемні чувства.

І чи то простий случай, чи нічна пригода і ее наслїдки втихомирили і привели до рівноваги его жизнені сили, не беремо ся рішати, досить, що він заснув сим разом так спокійно і солодко, як вже давно ему не лучило ся засипляти. Его серце било ся рівно і спокійно цїлу ніч і груди дихали легко, а в ранцї він так весело і живо підняв ся з постели, що аж сам здивував ся.

— Яке щасте! — вирвалось ему, коли отворив очи. — Прямо неначеб нїколи нїчого такого не було.

А рапок був препоганий — мрачний і мокрий.

І всьо було так ясне в голові. Цїлий вчерашний день до тої хвилї, як він ляг у постїль, пригадувавсь ему як на долони. Тому він зараз же згадав о Сонї і о своїй обіцянцї, і не гаючись пішов до склепу, вибрав машину і велїв відослати еї після адреси. Сам він до неї не пішов, рішивши пождати з своїми відвідинами, доки она не успокоїть ся по перебутім зворушеню.

Всї слїдуючі днї він ходив з веселою усьмішкою безпечного чоловіка. Припадки хоч і повтаряли ся ще два рази, але вже не так страшили его. Він почав твердо вірити, що так зле, як ему перше здавало ся, его житє не урве ся і спокійно займав ся звичайними справами. За дня їздив до будов; котрих мав кілька розпочатих, наглядав робітників, закуповував материяли, а вечером — годину, дві пересиджував в гостинници за чаем і за ґазетами. Лучались ему дохідні будови, але він не приймав їх, бо ему почала вже доїдати та вічна погоня за заробком і зате мав він кілька тверезих вечерів, а разом з тим кілька тихих і спокійних ночий з легким і здоровим сном.

Соню хотїв він спершу відвідати в недїлю або в яке сьвято в тиждни, але відтак роздумав і рішив бути у неї в будний день, щоби застати еї при роботї і полюбувати ся дїлом своїх рук.

В той день під вечер покінчивши свої справи ранше як звичайно і спроневіривши ся привичції пити чай в гостинници, він замість того просто з роботи пішов на ту глуху улицю де жила Соня. І она, та улиця, куди він зайшов тепер ще за дня, не видала ся ему такою мрачною і сумною, як тої памятної ночи; противно, еї маленькі домки, що крили ся в густій зелени садів і озарені рожевим сьвітлом заходу, глядїли привітливо і приємно вражали утомлений погляд. У воздусї пахло цвитучою липою, що росла попри паркани і Єфим Лукич з любованєм вдихував в себе той запах, з неменшим любованєм прислухуючи ся володїючій кругом тишині, серед котрої так голосно і виразно роздавали ся его повільні і тяжкі кроки, постепенно повільнїйші в міру того як він наближував ся до знакомого домка.

Якась ніжна несьміливість обудила ся в нїм, коли він случайно пригадав собі той глумливий сьміх в сїнях, коли він перший раз входив до того дому.

— Ох і зліж ті люди! — вирвалась у него тиха замітка — люблять острити язики па чужій бідї!...

Була хвиля, що він трохи не вернув ся з дороги, але ему удало ся побороти ту хвилеву слабість і він рішучо увійшов до сїний.

Ще ідучи сходами, нїким — як ему здавало ся — незамічений, він зачув дрібний стукіт скоро шиючої машини і его серце радістно ударило.

— Працює! — подумав з вдоволенєм і отворив двері до Сониної компати.

Его приходу в перший хвили нїхто не замітив і він вспів окинути оком знакому комнатку, котра сим разом видалась ему, як і улиця, цїлком иншою.

Може бути, що еї не до пізнаня змінило денне сьвітло, що обильно лило ся з віконця і не лишало нї одного кутика в тїни, може бути, що причиняв ся до того веселий настрій самого Єфима; як небудь, а та комнатка представила ся его очам веселою, немов сьміючою ся. І він сам розсьміяв ся, оглядаючи сувій полотна, купку ушитого вже і в порядку зложеного біля на столї і розкидані на помості дрібні кусники, серед котрих скакав і бавив ся хороший, маленький, рудий котик, на превелику утїху білявого, синьоокого хлопчика, що сидїв на високім стільци і уважно слїдив за ним. Одїтий в чисту полотняну сорочку і такі штани, хлопчик аж заливав ся сьміхом, бовтаючи ногами, обутими в дешеві півчобітки; усьміхала ся не відриваючи очий від роботи і Соня і імовірно тому здавало ся, що цїла комната сьміє ся.

Густий і голосний сьміх Єфима Лукича в миг змінив цїлу картину. Котик сердито форкнув і утїк під лїжко, хлопчик перестав сьміяти ся і наляканий видивив ся на увійшовшого, а Соня здивована перестала шити і підняла ся з свого місця.

Але зачудованє дівчини зараз щезло, скоро лиш она побачила, до кого належав той сьміх. Еї миле, ще майже дитинне лице, злегка почервонїло, на ніжних щоках, тронутих мигнувшою по губах усьмішкою, утворили ся дві ямочки, а очи засьвітили ся привітом.

Єфим Лукич одушевлений промовив:

— Ось і я, Софія Николаївна! Не виженеш?

— Що ви, як можна! — заклопотано і ще більше почервонївши, відповіла Соня. Я дуже рада... Я цїлий тиждень думала о вас і дожидала...

— Чи так? То я у тебе гість не гірш Татарина? Спасибі...

І він тяжко сїв на один з вільних крісел, замітивши про Сонину роботу:

— Зарабляєш?

— Так, з вашої легкої руки... Бог дасть, розплачу ся з вами.

— До чого таке говоренє? — з дотором

мати IV-ту клясу ґімназияльну. Тепер єсть богато нових посад при тих урядах і хто лиш може, повинен користати. О тім писали ми вже в новинках. — 3) Найважнїйші копальнї нафти суть нинї в сторонах Коросна і Коростенка а именно копальня ганноверско-галицка в Потоцї; відтак Бібрка, Ветшно, Рівне; дальше Майдан, Східниця і др. Давнїйше славились дуже копальнї в Слободї Рунґурскій в Коломийщинї, нинї они підупали. — 4) Аеронавтичної школи поки що нема ще нїгде з тої простої причини, що ще не винайдено зовсім певного і безпечного способу лїтання у воздусї. То заповів тепер давний фабрикант фортепянів, Крес, у Вїднї. Але проби его винаходу мають відбути ся аж лїтом в слїдуючім роцї. Лиш у войску суть відділи аеронавтичні, котрих задачию єсть вправляти людий войскових слїдити з бальона за рухами неприятеля і давати сиґнали. — 5) Візки і повози виробляють у Львові: Лікендорф, улиця Жулїньского 4; Штроменґер, ул. Кароля Людвика 5; Сьветлїк ул. Жерельна (Źródlana) 5.— **Скопляк**: Всїлякого рода заполоч, волїчку, і всї прибори потрібні до вишивок можна дістати у Львові в торговлях коротких товарів: Ант. Ендерса, ринок 26, або Авреліï Седляк, ул. Собіского 9. — **Яким І.**: Коли кому признано яку відзнаку а він еї ще не дістав, може бути спокійний; его о тім повідомлять і закличуть, щоби собі відобрав. — **Радний**: 1) Вікна в нових незамешканих домах закладають дошками длятого, щоби н. пр. зимою не завівало до середини снїгу і щоби опісля стїни не замакали а не задля того, щоби не платити податку. — 2) Кошти лїчення убогого хорого платить громада лиш тогди, коли громада або старостово кажуть хорого лїчити. Кошти лїчення в загальних шпиталях краєвих платить край, але хорий мусить предложити сьвідоцтво убожества. — 3) Податок особисто-доходовий єсть той, котрий, що так скажемо єсть привязаний до особи а не до ґрунту або якогось ремісла, торговлї і т. п. Хтось н. пр. єсть урядником і дістає платню, отже має особистий дохід; хтось має готівку в касї ощадности або умістив еї в цїнних паперах (купив собі цїнні папери н. пр. облїґациї і т. п.) і бере за то проценти, отже має особистий дохід. Давнїйше ті люди — як-раз найбільші богачі — не платили податку; тепер мусять его від того особистого доходу платити. Через заведенє особисто-доходового податку тягар податковий розложено рівномірнїйше на всї верстви населеня, через що для біднїйших настала пільга. — **Ш. П. в Бор**: Вдовиці по сьвящениках не діставали давнїйше нїякої запомоги; лиш в такім случаю, коли подавали просьбу до цїсаря, діставали в дорозї ласки (бо на то не було нїякої постанови) запомогу. Тепер же будуть всї діставати. Ті, котрі вже доси діставали в дорозї ласки якусь запомогу, не потребують вносити просьби. Припустім, що Ви вже діставали доси в дорозї ласки 60 зр., то тепер не потребуєте ще раз просити, бо Вам і без того буде запомога підвисшена. Коли же би Ви доси не діставали нїчого, (хиба лиш може з епархіяльного вдовичо-сирітского, на котрий складають ся сьвященики) то мусите внести просьбу до мiнїстерства віроісповідань о сталу запомогу. А що такі запомоги залагоджують ся в намістництві і мiнїстерстві до 4 або 5 днїв а найбільше залягають в старостві, то треба там припильнувати, щоби як найборше були залагоджені. — **Мухавка**: 1) Подання приватних осіб до всїх властий і урядів публичних отже й до начальника стациї при зелїзницях державних мусять бути вношені на стемпли по 50 кр., скоро хочете бути приняті до сталої служби. Найлїпше підіть особисто до начальника і спитайте. — 2) Чи то правда чи забобон, що їдженє молока по рибї або на відворот єсть шкідливе? — То не забобон; їдженє молока по рибї не конче мусить бути зараз шкідливе, але може бути шкідливе. Риба особливо же товста або смажена як і взагалї кожде товсте мясо єсть досить трудно стравне; коли же безпосередно по мясї з'їсти ще молока, то оно в жолудку від квасу жолудкового зсяде ся, зробить ся сир з него. Грудочки того сира вкриють кусні мяса, а тогди оно трудно стравне, бо соки жолудка не можуть добре вникнути в него і его травити. Коли же у когось жолудок слабий, то він тогди тим більше не може травити і чоловік може розхоровати ся. Длятого не треба нїколи безпосередно мішати мяса, все одно якого, з молоком. Инша річ, коли молоко змішає ся н. пр. з росолом з телятини. Росіл такий має в собі дуже богато клию, котрий змішавшись з молоком, так розділить в нім сир, що тогди таке молоко навіть для маленької дитини, недужої на жолудок, може бути легко стравне, підчас коли саме молоко було би нестравне і викликало би болї. — **Д. К. в К.**: Треба би хиба налляти богато живого срібла до керниці, щоби оно аж заткало в ній жерело. Тілько же живого срібла нїхто не годен роздобути, а кілька капель не вдїє нїчого. Живе срібло впаде в першу лїпшу ямку, і або там лишить ся, або поволи розбіжить ся і всякне в землю так малесенькими капельками, що й слїд за ними пропаде. Повірка, чи забобон, що живим сріблом можна заткати жерело в кірниці пішла мабуть з того, що бувають такі жерела, з котрих від часу до часу вода сама з себе перестає бити. Причина сего лежить в будові самої землї, через котру вода до керниці легко підходить. — **І. Кл. в Г.**: Пос. Барвіньский єсть у Львові, мешкає на т. зв. Собіщинї, бічна замкнена улиця на право від улиць сьвятого Войтїха. — **Трач в Товстобабах**: Тягненє льосів ювилейної вистави, яке мало відбути ся 28 падолиста, відложено до 18 марта 1899. В попередних тягненях не витягнені.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі пояснення в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Академічна, ч. 8.

За редакцию відповідає Адам Кроховецкий

відповів Єфим Лукич. — Припустїм, що я ті чувства розумію... Алеж і гріх обиджати старця... Яж дав так як отець донцї...

Але Соня провела рукою по чолї та по волосю і уперто відозвала ся:

— Нї, нї — я так не можу... я конче...

— Ну, добре, добре, нехай буде по твоему, не говорім хоч тепер о тім. Дай менї спокійно полюбувати ся тобою.... Ось познакоми мене з братчиком.... Я забув принести ему гостинця, а він — як бачу — славний хлопець.

— Сеню, іди до дядька, привитай ся — сказала дївчина. — То добрий дядько, без него ми пропали би....

— Ти знов, Софіє Николаївна! — гнївно ударив себе по колїнї Єфим Лукич. — Ах, Боже! А ти їй не вір, малий, то всьо неправда.... Ходи сюди, познакомимо ся....

Хлопець послушно злїз із свого високого стільця, підійшов до гостя і вложив свою маленьку ручку в его широку і пухку долоню.

Єфим Лукич зараз вхопив его і посадив собі на колїна та спитав:

— Як тебе звуть, га?

— Сеня — відповів хлопець сьміло — а тебе?

— А мене Єфимом.... Ану вгадай, як би тобі лїпше мене називати?

— Дядько Фімі.

— Еге, то з тебе догадливий хлопець.... Видно ми оба будемо приятелями.

І він став колисати его на колїнах, а хлопець знов валив ся попереднім сьміхом і вже цїлком свобідно почав торгати бороду свого нового знакомого.

Поволи всьо приняло попередний веселий, сьміючий ся вид, навіть котик клубком викотив ся з під лїжка і в подвійним завзятем зарив ся в обрізках полотна.

Лиш Сеня одна стояла задумчива і поважна. Руки еї нервово крутили обрізок полотна, по лици перебігали якісь тїни. Оно то обливало ся ярким румянцем, то знов блїдло, немов би перед еї очима переходили образи повні страху. Єфим Лукич уважно оглянув еї і спитав в любовію:

— Що ти, Софіє Николаївна? Над чим задумала ся?

Она поволи підняла рісницї, з під котрих блиснули мягким сьвітлом очи, що так сподобали ся Єфимови Лукичеви, але в ту хвилю сумнї як сьвітло погасаючого дня.

— Нїколи не забуду того страшного вечера — промовила дрожачи. — Не забуду, що ви для мене зробили.

Єфим Лукич гнївно закректав.

— Лиши, не згадуй.... Так як би того не було. — А самому так легко зробило ся на души від еї слів.

— Лїпше ось що — продовжав, погладжуючи своєю величезною рукою біляву головку Сонї — напий мене чаєм, Софіє Николаївна, почти старця. Давно вже не доводилось випити чайку при самоварі. Все більше по гостинницях.... Атже я бездомний....

Соня, що спершу на его просьбу радо стрепенула ся, нараз знов задумала ся, згадавши, що самовара вже від давна у неї нема. Але она не дала замітити свого заклопотаня і скоро вийшла промовивши:

— Я зараз, посидьте поки-що з братчиком.

За пів години на прибранім і покритім білим обрусом столї кипів весело позичений Сонию у сусідів самовар і Єфим Лукич, подуваючи на чашку, тягнув горячу теч з таким смаком, немов би то був найлїпший напиток, а не куплений в склепику сумнївної вартости чай.

— Подумаєш, як иноді мало чоловікови треба до щастя — говорив він з щасливою усьмішкою на мясистім і віспрілім лици. — Ось ти наставила для мене самовар, а того не знаєш, що ти мою душу загріла. Так — продовжав помовчавши — то велика річ одинокого приймити. День в день вертиш ся серед ріжного дїла, з всяким людом возиш ся, в голові лиш дїла і рахунки, ну і нїчого ще, немов дихаєш.... А настане вечер, вернеш ся в свій кутик і сам не радий: туга обхопить тебе одинокого, ріжні думки в голову лїзуть, якийсь страх підниммає ся в души, иноді цїлу ніч ока не примкнеш і ждеш не діждеш ся рана....

Він цїлком розмяк і зробив ся щирий перед Сонею, оповів їй о всїх своїх справах, не забуваючи розказати і о своїх припадках. Згадавши мимоходом о свояках, що ждуть на спадщину він на закінченє замітив:

— Ось тобі, Софіє Николаївна, геть лїпше.... Ти хоч братчика маєш.... Чи радість чи горе — всьо по половинї.

Соня в любовію поглянула на хлопчика і подумавши, відповіла:

— То правда. Хоч так сказатиб — не доводить ся дїлитись радостию, але поплакати то часто разом плачемо. Богато нещастя зазнали ми в послїднім часї і не так гадала я почати своє житє.... Я хотїла учити ся.... думала пійти до семинариї, бути учителькою, а замість того довело ся стати швачкою, аби помагати матери.... і чи на довго? І чим то скінчило ся? Аж подумати страшно. Між тим лїта ідуть а мої мрії таки й лишать ся мріями.

— А хто то може знати? — відповів Єфим Лукич. — Кілько тобі лїт?

— Вісімнайцять.

— О, яка старушка! Не сумуй. Чи мало чого буває на сьвітї.... пословиця каже: не знаєш де найдеш, де згубиш.

Соня питаючо і строго поглянула ему в очи.

— Ви, Єфиме Лукичу, на що натякаєте?

Тим питанем она так заклопотала свого гостя, що він заморгавши очима, ледве міг відповісти:

— Борони Боже!... Я так, загально. В житю богато всяких пригод.

Чуючи, що путає ся, він остаточно замовк, змішаний і охвачений новим приступом несьмілости. (Конець буде).

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводженє обовязує“, старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий „Tygodnika“: кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, старанім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-а illustrowan-ого“ і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок лїтературский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik. — Niewola tatarska. — Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem. — Sielanka. — Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten. — Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венециї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-а illustrowan-ого“, одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik“ друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** именно, крім

„KRZYŻAKÓW“ СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI“ Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!..“

Посїдаємо також ориґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE“** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї: **„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY“** написав А. ЛЯНҐЕ. **„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“** нап. А. ПОТОЦКИЙ. **„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ“** нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Ігн. Матушевского: „Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“,** та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE“.**

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843), з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам ориґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy“,

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серії цїкавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“,

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“.

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW“.

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-а“ п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукциї найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сєнкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).